

Midtfastesøndagen 2023– Asbjørn Hjorthaug (ELBK)

Salme: 78:12-25, GT 4 Mos 20:1-13, Ep Gal 4:21.31, Ev Joh 6:1-15, III Joh 6: 52-71

Denne teksten på Midtfaste søndag åpner med en diskusjon mellom jødene. Det må ha sin grunn i at de ikke kjente til hvem Jesus var. De fleste mennesker i dag ville også avfeie det Jesus her sier som bare nonsens for «*Hvordan kan han gi oss sin kropp å spise?*».

Når en ikke tror at Jesus var Guds sønn som ble menneske og som ved Den Hellige Ånd var født av jomfru Maria, så er det ikke mulig å forstå hva Jesus sier rett før vår tekst: «*Jeg er livets brød. 49 Fedrene deres spiste manna i ørkenen, men de døde. 50 Det brødet som kommer ned fra himmelen, er slik at den som spiser av det, ikke dør. 51 Jeg er det levende brød som er kommet ned fra himmelen. Den som spiser av dette brødet, skal leve til evig tid. Og det brødet jeg vil gi, er min kropp, som jeg gir til liv for verden.*» Joh 6,48-51 Brødunderet i ørkenen kjente de godt, men at Jesus her anvender det på seg selv, overgår det meste av det de hadde hørt.

Hva er det Jesus vil si oss her i vers 53: «*Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Hvis dere ikke spiser Menneskesønnens kropp og drikker hans blod, har dere ikke livet i dere.*» I Joh.1,14 står det at «*Ordet ble menneske.*» Gud selv som kom til jord. Jesus Guds sønn levde her i 33 år før han døde på korset. Gjennom dette offeret sonet Gud for alle våre synder og feiltrinn. Her på korset rant Jesu blod, han døde her for oss alle. Han var det Guds lam som bar all verdens synd opp på korset og ofret seg for oss. Derfor sier vi at det blodet som rant, denne døden han led, gjør oss rene for alle synder. Det er derfor han sier her: «*Den som spiser av dette brødet, skal leve til evig tid*»

Når nå jødene spør «*Hvordan kan han gi oss sin kropp å spise?*», så er det også et spørsmål om hvordan kan dette skje? Luthers lille katekisme gir oss svar: «*Det er vår Herre Jesu Kristi sanne legeme og blod i og med brød og vin. Kristus har selv innstiftet sakramentet for oss kristne for at vi skal ete og drikke det.*» Brødet og vinen på alteret blir Jesu legeme og blod i og med at vi leser Jesu innstiftelseord. Når presten leser «*Det er mitt legeme*» og «*Denne kalk er den nye pakt i mitt blod*» så er det Jesu egne ord du hører. Da blir dette brødet til Kristi kropp og vinen til Kristi blod fordi han selv har sagt det gjennom sitt ord. Om dette konsekreerte brødet som er hans kropp og denne vinen som er hans blod, gir han oss befaling om å ete og drikke. Hva slags konsekvenser har dette? Hva får vi ved å ta imot hans legeme og blod? Luther gir oss svar med ordene i katekismen: «*Det viser ordene "det gis for dere" og "det utøses for dere til syndenes forlatelse". Ved disse ordene får vi syndenes forlatelse, liv og salighet i sakramentet, for der det er syndenes forlatelse, der er det også liv og salighet.*»

Men nå det er ikke nattverden denne teksten handler om.

«*Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Hvis dere ikke spiser Menneskesønnens kropp og drikker hans blod, har dere ikke livet i dere.*» Her sier Jesus at det å spise hans kropp og drikke hans blod er helt nødvendig for vår salighet. Nå er det ingen steder i Skriften at det står at nattverden er nødvendig for at vi skal bli frelst eller bli salige. Om et menneske dør i troen på Jesus Kristus så er det nok, selv uten å ha fått sakramentet. Videre sier Paulus at den som eter og drikker i nattverden uten å tro, får dommen over seg. Det Jesus her taler om er at vi på åndelig vis eter og drikker gjennom dette at vi tror på Guds nåde og evangeliet om Jesus Kristus. Jesus slår fast at mennesket ikke lever bare av brød alene, men av hvert ord som går ut av Guds munn. En må ha Guds ord som åndelig mat hver eneste dag for å holde troen oppe. En trenger Guds ord om Kristus som vår frelser. Vi trenger ordet om syndenes forlatelse. «*Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Den som tror, har evig liv. Jeg er livets brød.*» Joh 6,47-48 Ved troen på Jesus mottar jeg dette livets brød som er Guds ord. Tekstene vi har lest i dag handler om brød og vann, mat og drikke. Vi hører om mennesker som tørster og sulter, og som får det de trenger. Israels folk var ute i ørkenen og de var tørste. Da slo Moses på klippen med staven, og det kom så mye vann at alle fikk nok å drikke. Jesus samlet over 5000 i ørkenen. De hadde bare 5 små brød og 2 fisker. Det ble rikelig med mat til alle. Dette viser at Gud har omsorg for oss. Han gir oss det vi trenger og har behov for. Men hva er så dette «*Livets brød?*» Svaret på dette finner vi i Joh 6,33 «*Guds brød er det brødet som kommer ned fra himmelen og gir verden liv.*» Brødet kommer fra himmelen. Guds brød gir verden liv. Verden lå i mørket. Menneskeslekten var etter syndefallet forlatt. Så kommer Guds brød fra himmelen for å gi liv. Brødet er Jesus Kristus. «*For så har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå forlatt, men ha evig liv.*» Joh 3,16 Jesus sier om seg selv at han er Livets brød og at «*Den som kommer til meg, skal ikke hunge, og den som tror på meg, skal aldri tørste.*» Han er ikke bare livets brød han er også livets vann. Men hvordan får jeg så dette brødet, og dette livets vann slik at jeg går fri dommen og slipper den evige død? Vi skal tro på Jesus Kristus. Gjennom troen får jeg del i dette brødet fra himmelen.

Joh 6,29 Jesus svarte: «Dette er den gjerning Gud vil dere skal gjøre: Tro på ham som Gud har sendt.» Jesus er det brødet som gir liv. Han er kommet ned fra himmelen for å leve det livet du ikke var i stand til. Han oppfylte loven i ditt sted. Han betalt med sitt eget blod den straff du skulle ha hatt for alle dine synder. Ved å ta imot ordet om Jesus og tro at han gjorde dette for deg, eter du livets brød. Å ete dette brødet er det samme som å tro på han. Å tro på han gir evig liv og salighet. Å la være å tro på ham gir evig død. Det er det samme som ikke å spise av dette livets brød. Enkle og barnslige bilder? Så enkelt må de være skal jeg holde fast ved troen. Skal jeg berge livet handler det om at jeg må få ete, ta til meg av Guds ord.

«Det brødet som kommer ned fra himmelen, er slik at den som spiser av det, ikke dør. 51 Jeg er det levende brød som er kommet ned fra himmelen. Den som spiser av dette brødet, skal leve til evig tid. Og det brødet jeg vil gi, er min kropp, som jeg gir til liv for verden.» Joh 6,50f Brødet - Gud ord-kommer fra himmelen. Med brødet kommer livet. Med brødet kommer troen. Ved dette brødet holdes troen ved like.

Hva er det så ved Guds ord som gir oss evig liv?

Det motsatte av evig liv er en evig død. Det som fører til døden, er synden i oss. Synd er ikke først og fremst det vi gjør med våre hender, med vår munn. Synden sees ikke alltid så lett utenpå oss. Synden er alle tankene vi ikke har styr på, de som går ulovlige veier hit og dit. Synden er alle onde lyster, misunnelse og begjæringer. Alt dette som bobler og koker inne i oss og som protesterer mot Guds ord. Det fører til døden. Synden er konkretisert i de 10 bud.

Hva gjør så livets brød, Kristus, med dette? Når han kom til verden så levde han et syndfritt liv i tanker, ord og gjerninger. I tillegg døde han på korset for alle verdens synder.

Så stod han opp igjen som seierherre og Gud stadfester at han har betalt all syndegjeld.

Gud har ordnet opp med våre feil og mangler. Han har tatt straffen selv og setter oss fri.

Den som tror dette, han eter av livets brød og får evig liv. Men dette fikk vi del igjennom dåpen. Da vasket han av oss alle våre synder og gav oss et nytt liv, gav oss barnerett og troen. Vi ble Guds barn.

Men på samme måte som vi trenger mat og drikke flere ganger om dagen, må jeg få dette evangelium igjen og igjen. Men det finnes flere midler som gjør at jeg får ete av Livets brød. Det er jo derfor jeg har en kirke der jeg kan få gå og ta imot dette Livets brød. Gjennom Guds ord, gjennom bønnene, gjennom salmene, gjennom skriftemålet, gjennom nattverden, gjennom liturgien. Her får jeg det helt gratis. Mitt i en verden som ikke vil ha noe med Jesus å gjøre, får vi igjen og igjen erfare at Gud

«dekker bord for meg like foran mine fiender.» Sal 23,5 Profeten Jesaja skriver om Herrens festmåltid:

«På dette fjellet skal Herren over hærskaene gjøre i stand for alle folk et festmåltid med fete retter, et festmåltid med gammel vin, med fete, margfulle retter og gammel, klaret vin..» Jes 25,6. Jesus forteller

ofte om innbydelse til store festmåltid og bryllup for de som tror. Alt av nåde. Helt gratis. Uten din fortjeneste. Det er fritt. Tro det og du eier det. Vi skal se stort på det å være et Guds barn.

Gudstjenesten er en fest der troen styrkes gjennom Livets brød og livets vann.

Den egentlige synden som fører til evig død er vi ikke tror på Jesus Kristus og det han har gjort for oss.

Dette frie evangelium reagere alltid menneskene på. Så lettvingt kan det ikke være. Er ikke dette

tømmermannens sønn, hvordan kan han komme ned fra himmelen? Hvorfor? Jesus stiller seg i

sentrum og sier at han er Guds sønn. Han avviser alle andre veier til Gud enn gjennom troen. Det

naturlige menneske blir opprørt av dette. Vi som mennesker vil eie full frihet og bestemme selv hva

som er godt og nyttig. Så kommer det en og setter en strek og en dom over alt vårt eget. Jesus sier at

det er Han som er veien, sannheten, og livet.

«Mange av disiplene hans sa da de hørte det: «Dette er harde ord! Hvem kan høre på slikt?»

Hva var det som kunne være anstøtelig? Det som utløser det hele er at Jesus knytter det evige livet til å spise hans legeme og drikke hans blod. Det er enten eller. Menneskenaturen hater slike absolutte

skiller der det går en grense mellom himmel og helvete, mellom evig liv og evig fortapelse. De hater

det absurde bildet: Å ete og drikke hans blod. Men Jesus er livets brød. Jesus er Gud som er kommet i

kjøtt og blod, Gud har blitt menneske. Mange tåler ikke dette at Jesus Kristus er sann Gud. Men det

var nødvendig at Gud selv kom for å frelse oss. Å spise og drikke Jesu legeme og blod er det samme

som å leve av ham og tett inntil han som er verdens frelser. Jesus gir ikke plass for egne tanker. Han

stopper fornuftens protester. Han har gjort alt – derfor kommer vi til kort med våre gjerninger.

Protestene uteblir ikke – dette er en hard tale- hvem kan tåle dette? Men Jesus sier en viktig ting til

som vekker vrede, sinne og hat: *«De ordene jeg har talt til dere, er ånd og liv.»* Om du velger ikke å

tro på Bibelens ord, så avviser du Kristus. Om du forfalsker, forvrenger, tar avstand fra Guds ord – så

sier du nei til Ånden og livet. Bibelens ord er ånd og liv. Guds ord er et levende ord. Hans løfter står

fast til evig tid. Det vet jeg fordi Guds ord sier det. Han ble menneske for å frelse oss og ta ansvaret for

oss. Troen klynger seg til dette. Jesus selv er Livets brød og sjelens mat. Dette er helt uforståelig for de

som hørte han. Hvordan kunne Jesus fra Nasaret bli deres mat? Det samme problemet hadde

Nikodemus der han får høre at han må bli født på ny – Hvordan skulle han som var gammel bli født på nytt? Årsaken til alle disse spørsmålene er at mennesket er så opphengt i at de må gjøre noe selv for å vinne frelsen. De må selv gjøre gjerninger slik at Gud blir fornøyd. Men utfordringen er at vi av naturen er syndere og at alt det vi gjør bærer syndens stempel. Alt det vi gjør er for de vi elsker oss selv og derfor ikke av kjærlighet til Gud. Da er vi fortapt. Derfor kom Jesus som Livets brød for å redde oss fra døden. Det å tro på Jesus Kristus er å ta imot Kristus med alt hva han er. Hans hellige liv, hans død og seier over djevelen og Hans oppstandelse. Han frelser oss fra Guds vrede og dom. Det er bare troen på Guds ord og på Jesus Kristus som er en levende tro.

Så er spørsmålet- hva med deg?

Tror du på Jesus? Behøver du Jesus? Ser du at du trenger Livets brød for å leve? Mange vendte seg bort fra Jesus, de trengte han ikke. Hva med deg? Mange sier de tror på Jesus, men ikke på alt det han sier. Det er en umulighet. Veien til Himmelen gjennom egne tanker, fornuft og anstrengelser er stengt. *«Det er Ånden som gjør levende, kjøtt og blod duger ikke.»*

«Men det er noen av dere som ikke tror.» ... Og han la til: «Derfor sa jeg til dere: Ingen kan komme til meg uten at det blir gitt ham av min Far.» Vårt eget strev er utelukket, vår vilje, vår bestemmelse er i Satans vold og kan ikke komme til Gud gjennom gode forsett, gjerninger og beslutninger. Det er Gud som gir oss troen som en gave. Det er han som føder oss på nytt. Det er han som omvender oss. Reaksjonen på dette skjedde den gangen som det gjør i dag. Talen om at Bibelen er Guds sanne og uforanderlige ord, at Guds ord er Guds vilje og at all vårt eget ikke kan medvirke til vår egen frelse, fører til at mange blir skuffet og trekker seg tilbake: *«Etter dette trakk mange av disiplene seg unna og gikk ikke lenger omkring sammen med ham.»* Vi kjenner igjen situasjonen.

Så vender Jesus seg til deg i dag på midtfastesøndagen. Du hører den såre undertonen:

«Da spurte Jesus de tolv: "Vil også dere gå bort?» Hva svarer du i dag? Bli det for tøft å stå i det som kristen? Er det for vanskelig å følge den smale vei? Er det så mye som lokker i verden og utenfor? Er det for smått? Men hva er alternativet om du fortsatt vil til himmelen og være et Guds barn? Vi lar Peter svare for oss alle ikke bare de 12 men for oss alle her i dag: *«Simon Peter svarte: "Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord, 69 og vi tror og vet at du er Guds Hellige."»*

Vi har ikke andre alternativer enn der vi får mat og drikke, hvor vi får Livets brød og Livets vann. Det er der ordet forkynnes rent og sakramentene forvaltes etter Guds ord. Der er Kristus som vil gi seg selv for deg.

Til slutt. Vi er inne i fastetiden. Det er ransakelsens tid. Du er med i en bekjennelseskirke, i en forsamling som feirer gudstjeneste og den hellige nattverden og vil leve rett etter Guds ord. Det var Judas også. Likevel forråde han Jesus. *«Da sa Jesus til dem: «Har jeg ikke utvalgt dere tolv? Og en av dere er en djevel!» 71 Han sa dette om Judas, sønn av Simon Iskariot. For han skulle forråde Jesus, og han var en av de tolv.»*

Du må eie troen, du må gripe evangeliet, det må være ditt. Det er det eneste som gjelder.

«Strid troens gode strid og grip det evige liv som du er kalt til, det som du bekjente deg til da du bar fram den gode bekjennelsen for mange vitner.» 1. Tim 6, 12 Amen